

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. M.**, nar., st. příslušnost Nigérie, t.č. zajištěn, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, se sídlem Kounicova 24, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 10. 2015, č. j. KRPB-216453-24/ČJ-2015-060022-50A,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ze dne 5. 10. 2015, č. j. KRPB-216453-24/ČJ-2015-060022-50A, **s e z r u š u j e** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit na náhradu nákladů řízení žalobci částku **22 288 Kč**, a to **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 10. 2015, č. j. KRPB-216453-24/ČJ-2015-060022-50A (dále jen „napadené rozhodnutí“) o zajištění za účelem svého předání do Maďarska podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.

604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti v některém z členských států ve smyslu ustanovení § 129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Napadené rozhodnutí

Napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla o tom, že podle ustanovení § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců se prodlužuje doba zajištění žalobce se podle ustanovení § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání podle Dublinského nařízení o 39 dnů, tedy do 16. 11. 2015. V odůvodnění žalovaná odkázala na ustanovení § 129 odst. 1,3 a 5 zákona o pobytu cizinců a uvedla, že je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu cizince, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.

Konkrétně žalovaná uvedla, že žalobce byl nejprve zajištěn rozhodnutím ze dne 8. 9. 2015, č.j. KRPB-216453-17/ČJ-2015-060022-50A, kterým bylo rozhodnuto o zajištění na 31 dnů, neboť existovalo reálné vážné nebezpečí útěku osoby. Žalobce neoprávněně vstoupil na území ČR bez cestovního dokladu a platného víza, přičemž bylo zjištěno, že požádal o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku. Žalovaná zkoumala, zda dále trvají důvody pro toto zajištění podle ustanovení § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Zjistila, že po zahájení dublinského řízení byla Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) odeslána žádost o převzetí žalobce zpět do Maďarska. Z evidencí vyplývá, že do dne vydání napadeného rozhodnutí nebyla odpověď obdržena. Žalovaná dovodila, že Maďarsko je první bezpečnou zemí a zemí příslušnou k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu a je povinna přijmout žalobce zpět na své území.

Při rozhodování o prodloužení zajištění žalovaná dospěla k závěru, že v daném případě jsou nadále splněny podmínky pro zajištění žalobce, neboť stále existuje vážné nebezpečí útěku, které spočívá zejm. v následném jednání žalobce poté, co požádal v Maďarsku o mezinárodní ochranu v Maďarsku a měl za povinnost setrvat na tomto území až do skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce však pokračoval v cestě do Německa, přičemž i do protokolu výslovně uvedl, že se v žádném případě nechce vrátit do Maďarska. Toto jednání, kterého se žalobce dopustil i v minulosti, nedává záruku v tom, že bude žalobce dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby svého předání do země příslušné k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaná nemá žádné informace svědčící o tom, že by se změnila okolnosti, za nichž byl žalobce původně zajištěn. Mírnější donucovací opatření by nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců je z hlediska jednání žalobce nedostačující. Žalobce nemá na území ČR hlášený pobyt, nemá na území zajištěno ubytování ani dostatek finančních prostředků, přičemž tu nežije žádný jeho příbuzný či známý, který by žalobce ubytoval.

K samotné potencialitě předání cizince do Maďarska žalovaná uvedla, že předání do Maďarska nebrání žádné překážky ve smyslu kulturních či sociálních vazeb. Podle čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení vyplývá, že realizace přemístění je možná ve lhůtě šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí osoby ze strany členského státu. Jelikož podmínky dané v době prvotního zajištění žalobce na dobu 31 dnů do 8. 10. 2015 trvají, žalovaná se rozhodla prodloužit dobu zajištění tak, aby se v součtu jednalo o šest

týdnů od implicitního vyhovění žádosti či převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany Maďarska. Žádost o převzetí žalobce zpět na území Maďarska byla odeslána a Maďarsko do dne vydání napadeného rozhodnutí neodpovědělo. S ohledem na skutečnost, že může být Maďarskem odpovězeno na žádost v dohledné době, tedy i v den vydání tohoto rozhodnutí, žalovaná stanovila lhůtu šesti týdnů k realizaci předání žalobce ode dne vydání napadeného rozhodnutí, aby nemohla být překročena šestitýdenní lhůta pro realizaci předání podle Dublinského nařízení. Celkově tedy byla doba zajištění prodloužena do 16. 11. 2015. Žalovaná považuje zajištění žalobce za důvodné, neboť prodloužení zajištění je nezbytné k pokračování přípravy a úspěšné realizace předání jmenovaného do Maďarska, z čehož zároveň usoudila, že přemístění žalobce v prodloužené lhůtě je potenciálně možné.

III. Žaloba

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl následující žalobní body. Předně namítl, že vydáním napadeného rozhodnutí žalovaná porušila ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 28 Dublinského nařízení, čl. 5 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle žalobců ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, na základě kterého jsou zajištěni, nesplňuje požadavek na kvalitu zákona, neboť neobsahuje definici pojmu „vážné nebezpečí útoku“ a nelze tedy předvídat, jaké jednání může vést ke zbavení osobní svobody jednotlivce. Žalobce poukázal na nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013 (dále jen „Dublinské nařízení“), které v čl. 28 odst. 2 upravuje možnost zajištění osoby za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení tehdy, existuje-li vážné nebezpečí útoku. V návaznosti na to čl. 2 písm. n) tohoto nařízení definuje vážné nebezpečí útoku prostřednictvím důvodů zakládajících se na objektivních kritériích vymezených právními předpisy. Podle názoru žalobce zákon o pobytu cizinců neobsahuje žádná objektivní kritéria, na základě nichž by bylo možno v konkrétním případě dospět k závěru, že dotčená osoba může uprchnout. Podle žalobce za současné legislativní situace nelze předvídat, v jakých případech bude policie aplikovat na dotčené osoby institut zajištění z důvodu existence vážného nebezpečí útoku. Stávající úprava tak nesplňuje požadavky na kvalitu zákona a je v rozporu s čl. 5 Úmluvy a s čl. 8 odst. 2 Listiny. V tomto ohledu žalobce odkázal jak na četnou judikaturu ESLP, tak i na právní názor uvedený v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 42 A 12/2015, četnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a rozsudek německého Bundesgerichtshof V ZB 31/14, jakož i rozsudek zdejšího soudu č. j. 32 A 54/2015-88. Žalobce zmínil i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č.j. 10 Azs 122/2015-88, jímž byla Soudnímu dvoru EU předložena předběžná otázka v této věci, a které žalobce vykládá jako potvrzení pochybného charakteru současné české právní úpravy. Podle názoru žalobce do doby definitivního vyřešení této otázky je třeba tento právní názor chápat jako příspěvek do diskuse. Variantu přerušení řízení do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu však žalobce považuje za neakceptovatelnou, a proto dovozuje, že v současné situaci nezbyvá orgánům veřejné moci nic jiného, než institut zajištění při vydání cizince podle Dublinského nařízení nepoužívat. Tím spíše tato argumentace platí při prodloužení zajištění cizince, neboť čím déle zásah do práva na svobodu cizince trvá, tím je závažnější.

Ve druhém žalobním bodě žalobce namítl, že se žalovaná nijak nevypořádala s povinností nově zkoumat podmínky zajištění pro prodloužení doby zajištění. Podle žalobce je správní úvaha žalované v tomto směru naprosto nepřezkoumatelná. Žalovaná rezignovala na aktuální posouzení situace žalobce a eventuálního využití těchto mírnějších opatření. Podle názoru žalobce je žalovaná povinna po celou dobu zajištění zkoumat existenci důvodů zajištění, a proto je povinna posoudit podmínky pro možné uložení zvláštního opatření

(§ 123b zákona o pobytu cizinců) také při rozhodování o prodloužení doby zajištění (viz k tomu rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2011, č.j. 11 A 117/2011-9).

Ve třetím žalobním bodě žalobce namítl nereálnost provedení transferu do Maďarska podle Dublinského nařízení. Poukázal přitom na statistiky za měsíc srpen 2015, kdy bylo odesláno celkem 258 žádostí, z čehož byl realizován pouze jeden transfer. K tomu žalobce poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2015, č.j. 4 A 59/2015 – 33, kde se soud uvedl, že zajištění za účelem předání cizince nebylo důvodné, neboť transfer do Maďarska ve smyslu nebyl realizovatelný. Dále ve čtvrtém žalobním bodě žalobce poukázala na to, že v současné době by jeho navrácení do Maďarska zřejmě nebylo přípustné z hlediska zachování jeho práv v tamějším azylovém řízení, neboť podle jeho názoru existuje dostatek důvodů domnívat se, že v Maďarsku dochází k systematickému porušování práv azylantů a Maďarsko nelze považovat za bezpečný třetí stát. Z uvedených důvodů spatřuje žalobce v napadených rozhodnutích nepřezkoumatelnost a nezákonnost, a proto navrhli jejich zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení, jakož i přiznání náhrady nákladů řízení.

V doplnění žaloby ze dne 2. 11. 2015 žalobce uvedl, že vzhledem k tomu, že samotné řízení o transferu neprovádí žalovaný správní orgán, nýbrž ministerstvo, nemůže správní orgán vědět přesně, kdy byl obdržen souhlas od přejímacího státu a v žádném případě se nemůže spolehnout na jakékoliv domněnky, protože pokud by se domníval, že souhlas dosud udělen nebyl a šestitýdenní lhůtu by proto počítal např. ode dne, kdy je vypracováno rozhodnutí, jenž ovšem nastal později, než byla zaslána žádost o přijetí do dožadovaného státu (jak tomu bylo pravděpodobně v tomto případě), byl by otevřen prostor k nezákonnému zajištění. To proto, že by se mohlo stát, že souhlas již byl jiným správním orgánem obdržen, ovšem žalovaný správní orgán o tom pouze nebyl dosud informován. V takovém případě by pak existovalo rozhodnutí, které by stanovovalo dobu zajištění i na dobu po uplynutí šestitýdenní lhůty k realizaci transferu a tedy po dobu, kdy již transfer proveden být nemůže a omezení svobody je nezákonné a dokonce protiústavní. Jediným ústavně konformním řešením této situace tedy je, aby žalovaný správní orgán vždy při rozhodování o prodloužení zajištění dobu zajištění prodloužil maximálně o šest týdnů od doby podání žádosti o převzetí do dožadovaného státu, protože již ten den může být udělen souhlas a žalovaný správní orgán o tom nemusí být vyrozuměn. Vzhledem k tomu, že z napadeného rozhodnutí není vůbec patrné, zda správní orgán tuto povinnost splnil, tedy především, kdy byla zaslána uvedená žádost, není možné s jistotou zkontrolovat, zda bylo výše uvedeným požadavkům vyhověno, a napadené rozhodnutí je tak z tohoto důvodu nepřezkoumatelné. V případě, že by se soud domníval, že rozhodnutí není nepřezkoumatelné a předmětnou informaci lze dovodit např. z obsahu spisu, bylo by pak (pokud byla žádost o souhlas zaslána dříve, než bylo vydáno napadené rozhodnutí a dosud neuplynula lhůta pro odpověď, což se z napadeného rozhodnutí jeví jako pravděpodobné) rozhodnutí nezákonné, jelikož byla doba zajištění stanovena tak, že byl otevřen prostor pro nezákonné zajištění a správní orgán se nemohl spoléhat na to, že souhlas dosud udělen nebyl. Tento závěr ostatně vychází i z judikatury Nejvyšší správního soudu, který ve svém rozhodnutí č. j. 2 As 115/2013-59 ze dne 10. 4. 2014 uvedl: „...otázka, zda byl stěžovatel v důsledku rozhodnutí žalované fakticky zajištěn déle, než rozhodnutí připouští, případně po jakou dobu toto nedovolené zajištění trvalo, není rozhodující. Je-li předmětem soudního přezkumu posouzení zákonnosti správního rozhodnutí, pak i kdyby nežádoucí následek ve formě reálného překročení limitní doby zajištění v individuálním případě nenastal, nezákonnost rozhodnutí o prodloužení zajištění zakládá již jen fakt, že toto rozhodnutí pro takový nezákonný postup otevíralo prostor.” Nejvyšší správní soud pak dokonce přímo řešil i předmětnou právní otázku, tedy o jakou dobu může správní orgán prodloužit dobu zajištění v případě, že dosud není známo datum, kdy přijímající stát

odpověděl na žádost o přijetí a dospěl k názoru, že v takovém případě je třeba vycházet z toho, že dožádaný stát odpověděl obratem a dobu zajištění je možné prodloužit pouze o dobu maximálně šest týdnů od okamžiku podání žádosti, a to právě proto, aby nemohlo dojít k situaci, že bude doba zajištění stanovena na dobu delší šesti týdnů od odpovědi dožádaného státu, a to ve svém rozsudku č. j. 7 Azs 11/2015-32.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

Žalovaná k věci podala následující vyjádření. K prvnímu žalobnímu bodu uvedla, že považuje tuto námitku ve vztahu k napadenému rozhodnutí za irelevantní, neboť to bylo předmětem jejího rozhodování v prvotním rozhodnutí o zajištění. V napadeném rozhodnutí pouze využila své pravomoci prodloužit dobu trvání zajištění podle ustanovení § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná ke druhému žalobnímu bodu uvedla, že dostala své povinnosti podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců zkoumat, zda nadále trvají důvody pro zajištění, a zjistila, že Ministerstvo vnitra odeslalo maďarské straně žádost o převzetí žalobce zpět na území Maďarska. Důvody pro zajištění žalobce tedy nadále trvaly. Žalovaná se zabývala i otázkou uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, kdy na základě jednání žalobce bylo zřejmé, že se do Maďarska sám dobrovolně nevrátí a nebude vyčkávat dobrovolně na vydání rozhodnutí o přemístění do této země.

Ke třetímu žalobnímu bodu týkajícího se nereálnosti předpokladu provedení transferu do Maďarska podle Dublinského nařízení žalovaná uvedla, že není pravdou, že by Maďarsko přestalo plnit povinnosti plynoucí z Dublinského nařízení. Ve většina případů poskytla maďarská strana v dvoutýdenní lhůtě české straně odpověď, a to zpravidla kladnou. Ze statistických údajů o počtu realizovaných transferů za měsíc září 2015 vyplývá, že maďarské orgány na aplikaci Dublinského nařízení nerezignovaly, neboť v měsíci září 2015 zajistila žalovaná podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 28 Dublinského nařízení celkem 6 cizinců, přičemž ve stejném období pak bylo přemístěno do Maďarska celkem 7 cizinců, kteří byli zajištěni v předchozím období. Z těchto statistických údajů vyplývá, že žalovaná se mohla v době rozhodování o prodloužení doby trvání zajištění žalobce oprávněně domnívat, že jeho transfer do Maďarska byl proveditelný.

K poslednímu žalobnímu bodu týkajícímu se nepřijatelnosti vydání žalobce do Maďarska žalovaná uvedla, že jí není známo, že by ministerstvo či jiná instituce dospěly v případě Maďarska k závěru, že v této zemi dochází k systematickým nedostatkům stran azylového řízení a podmínek pro přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu tak, jak to má na mysli ustanovení čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Z uvedených důvodů navrhla žalovaná zamítnutí žaloby.

Žalobce podal k vyjádření žalované repliku, v jejímž podstatném obsahu je uvedeno, že rozhodnutí o zajištění cizince je principiálně obdobné rozhodnutí o zajištění, svým způsobem se naopak jedná o rozhodnutí pro dotčeného cizince nebo i z hlediska obecné ochrany základních práv závažnější, jelikož dochází k prodloužení omezení svobody cizince, což je stav, který je přísně omezen zákonnými limity. Nelze tedy souhlasit se žalovanou, že nebyla povinna zabývat se kvalitou ustanovení čl. 2 písm. n) Dublinského nařízení. Jestliže je žalovaná povinna zkoumat po celou dobu zajištění existenci důvodů pro zajištění cizince, tím spíše se jimi musí zabývat v případě prodloužování zajištění. Právě v kontextu prodloužení

zajištění cizince navíc byla položena předběžná otázka Soudnímu dvoru EU. Ke statistickým údajům uváděným žalovanou žalobce uvedl, že jsou sice pravděpodobně pravdivé, avšak jsou více než zkreslující. Srovnání počtu zajištěných cizinců v září 2015 s počtem cizinců, kteří byli vydáni do Maďarska v témže měsíci, je pouhou hrou s čísly. Naopak žalobce upozorňuje na to, že mnohem vyšší vypovídací hodnotu má poměr žádostí o realizaci transferů a reálně uskutečněných, tedy 328 ku 9 v měsíci září 2015, což činí pouhých 2,74 procenta úspěšnosti. Proto bylo zajištění žalobce podle jeho názoru zbytečné a bezúčelné. Žalobce v závěru poukázal rovněž na to, že žalobce nebyl ve správním řízení poučen ve svém mateřském jazyce nebo v jazyce, kterému by byl schopen porozumět.

V. Posouzení krajským soudem

O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci nařídil jednání, neboť to shledal v posuzované věci jako nezbytné. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Mezi stranami není sporu o skutkovém stavu zjištěném žalovanou, který je zachycen a doložen ve správním spisu, který měl krajský soud při svém rozhodování v kopii k dispozici a z něhož vycházel. Žalobce byl zadržen policejní hlídkou dne 8. 9. 2015 ve vlaku EN 476 Metropol na trase Budapešť – Berlín, neměl u sebe žádný cestovní doklad. Podle otisků prstů byl ztotožněn v systému Eurodac, kde bylo zjištěno, že požádal v Maďarsku o azyl. V řízení o uložení povinnosti opustit území žalobce vypověděl, že opustil Nigérii, neboť mu vyvraždili celou rodinu, a šel pěšky do Maroka, odtud přes Turecko cestoval lodí do Řecka, pak pěšky do Makedonie a Srbska, odkud překročil hranice do Maďarska. Tam mu byly sejmuty otisky a byl odeslán do tábora. Odtud odešel pěšky na Slovensko, kde si koupil lístek do Berlína. Jeho cílem je Německo, v ČR zůstat nechce a do Maďarska se vrátit nehodlá. Prvotním rozhodnutím žalované ze dne 8. 9. 2015 byl zajištěn za účelem předání do Maďarska na dobu 31 dnů, tedy od 8. 9. 2015 do 8. 10. 2015.

Žalobce však poukázal v žalobě na určité skutečnosti, z nichž podle jeho soudu vyplývá, že nebylo možno předpokládat, že zajištění žalobce povede ke svému cíli, tzn. k jeho předání do Maďarska.

Krajský soud k posouzení tohoto žalobního bodu provedl dokazování při jednání nařízeném dne 5. 11. 2015. Ze statistiky ministerstva vnitra zveřejněné dne 8. 9. 2015 odborem azylové a migrační politiky (přístupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/statisticke-zpravy-o-mezinarodni-ochrane-za-jednotlive-mesice-v-roce-2015.aspx>) za měsíc srpen 2015, která mapuje fungování Dublinského řízení z hlediska počtu přijatých a odeslaných žádostí a uskutečněných transferů do jednotlivých států, ve vztahu k Maďarsku vyplývá, že za měsíc srpen ČR odeslala do Maďarska 258 žádostí, přičemž byl na základě nich realizován jeden transfer. Krajský soud dále provedl dokazování statistikou ministerstva za měsíc září 2015, již se dovolávala žalovaná ve svém vyjádření k žalobě. Z této statistiky vyplývá, že bylo odesláno 330 žádostí podle Dublinského nařízení, z čehož bylo 328 žádostí o přijetí cizince zpět (tzn. ve věcech, v nichž je řízení o mezinárodní ochraně vedeno v dožádaném státě) a z toho 2 žádosti o převzetí cizince (tzn. ve věcech, v nichž dožádaný stát dříve cizinci udělil vízum či povolení k pobytu). Žalobce k tomu mj. uvedl, že považuje za povinnost žalované zhodnotit ve svých rozhodnutích nepoměr úspěšnosti v předávání cizinců do Maďarska. Žalovaná navrhla odročení jednání za účelem předložení jejích záznamů o předávání cizinců

do Maďarska, neboť podle jejího tvrzení došlo v srpnu 2015 k předání dvou cizinců, a nikoliv jednoho, k čemuž ovšem nedoložila žádné listinné důkazy, pouze uvedla data, kdy měli být tito cizinci předáni. Tomuto návrhu krajský soud nevyhověl s tím, že považoval navrhovaný důkaz za nadbytečný ke zjištění stavu věci. V rámci konečných návrhů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v chybějícím zdůvodnění potenciality zajištění s tím, že žalovaná je povinna sledovat relevantní statistická data ministerstva a vyhodnocovat je za účelem zjištění potenciality předání cizince do příslušného členského státu EU, jakož i pro nezákonnost spočívající v porušení práva na tlumočníka, tak i v samotném posouzení podmínek pro prodloužení zajištění cizince. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a nepřiznání náhrady nákladů řízení žádnému z účastníků.

Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.

Podle § 129 odst. 1 až 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]olicie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. O zajištění policie neprodleně sepiše záznam obsahující údaje o totožnosti zajištěného cizince, datu, čase a místu zajištění a důvod předání nebo průvozu. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“ Podle § 129 odst. 5 téhož zákona platí, že policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. **Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.** V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Citované ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců odkazuje na „přímo použitelný právní předpis Evropských společenství“, jímž se podle výslovného nenormativního odkazu v poznámce pod čarou míní Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, které však bylo nahrazeno s účinností od 1. 1. 2014 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“).

Podle čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení platí, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření**. Podle definičního ustanovení čl. 2 písm. n) Dublinského nařízení se "nebezpečím útěku" rozumí existence důvodů, které se zakládají na **objektivních kritériích vymezených právními předpisy**, pro

které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout.

K prvnímu žalobnímu bodu krajský soud uvádí, že samotná aplikace čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení v prostředí českého právního řádu je nyní předmětem výkladových sporů. V této situaci krajský soud ve smyslu principu předvídatelnosti svého rozhodování vychází i nadále ze svého názoru uvedeného v rozsudku ze dne 11. 8. 2015, č.j. 33 A 40/2015 – 32, že absence objektivních kritérií pro výklad pojmu „vážné nebezpečí útěku“ není překážkou aplikace institutu zajištění v podmínkách Dublinského řízení. Tento právní názor byl jako jeden z možných výkladů reflektován i Nejvyšším správním soudem, který potvrdil nejednoznačnost zodpovězení otázky aplikovatelnosti čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení a usnesením ze dne 24. 9. 2015, č.j. 10 Azs 122/2015 – 88, položil Soudnímu dvoru EU tuto předběžnou otázku: *Má samotná skutečnost, že zákon nevymezil objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince [čl. 2 písm. n) nařízení č. 604/2013 (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 31)], za následek neaplikovatelnost institutu zajištění dle čl. 28 odst. 2 téhož nařízení (viz k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č.j. 10 Azs 122/2015 – 88, přístupné na www.nssoud.cz).* Krajský soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU lze považovat pouze za „příspěvek do diskuse“ o dané problematice. Naopak, z tohoto kroku lze usoudit, že právní názor opírající možnost aplikace citovaných ustanovení Dublinského nařízení v kontextu ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců na základě dodržení kritérií pro výklad pojmu „vážné nebezpečí útěku“ vyplývajících z judikatury je možnou i akceptovatelnou interpretací relevantní právní úpravy. Pokud by tomu tak nebylo, nepřicházelo by v úvahu položení předběžné otázky, neboť daný výklad by musel být Nejvyšším správním soudem vyhodnocen jako nesprávný. Z toho důvodu krajský soud nepovažuje námitky žalobce směřující k samotné otázce aplikovatelnosti Dublinského nařízení za důvodné.

Ke druhému žalobnímu bodu krajský soud uvádí, že nesdílí názor žalobce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v otázce posouzení mírnějších prostředků, než je zajištění, a trvání důvodů pro zajištění. Z relevantních pasáží odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná postupně vyloučila jiné možnosti zajišťovacích prostředků, které by eventuálně podle zákona o pobytu cizinců mohly přicházet v úvahu. Je zřejmé, že v případě, že by žalobce byl na svobodě, nebude setrvávat na území ČR a bude pokračovat v cestě do Německa. Krajský soud však v tomto ohledu poukazuje na to, že přípustnost jakýchkoliv zajišťovacích prostředků (a tedy i úvaha o mírnějších prostředcích než je zajištění coby omezení osobní svobody cizince) má místo pouze tam, kde bude účel zajištění (tzn. předání cizince do jiného členského státu EU) realizovatelný (viz k tomu dále).

Při posouzení třetí žalobní námitky, která se váže na samotnou potencialitu předání cizince podle Dublinského nařízení zpět do Maďarska, krajský soud vycházel jednak ze skutečností zjevných ze správního spisu, a jednak z doplnění dokazování provedeného při soudním jednání dne 5. 11. 2015. V první řadě krajský soud ve shodě s žalobcem uvádí, že nelze přijmout názor žalované, že potencialita předání cizince zpět do Maďarska se odvíjí od posouzení toho, jaký je poměr mezi zajištěnými osobami v určitém období a osobami, které se podaří za totéž období předat zpět do Maďarska. Krajský soud je toho názoru, že takový výklad by znamenal, že by mohla žalovaná arbitrárně určit počet cizinců nacházejících se v obdobné situaci a rozhodnout o jejich zajištění s odkazem na to, kolik se v předcházejícím období podařilo předat cizinců do určité členské země EU. V ostatních obdobných (opět arbitrárně vybraných) případech by pak žalovaná nezajistila dotyčné osoby s tím, že již vyčerpala „limit“ vyplývající z posledního známého stavu předávání cizinců do příslušného

státu EU. Taková představa však nemá oporu ani v Dublinském nařízení, ani v zákoně o pobytu cizinců. Krajský soud má za to, že při nedostatku jiných přesnějších dat přináší mnohem objektivnější pohled do věci přináší statistický poměr požadovaných transferů (odeslaných žádostí) ku realizovaným transferům, z něhož již krajský soud vycházel i v předcházejících věcech (viz k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 10. 2015, č.j. 33 A 52/2015-43, dále také rozsudek ze dne 21. 10. 2015, č.j. 33 A 58/2015-52).

Ze statistických údajů ministerstva za měsíc srpen 2015 vyplývá, že zmíněný poměr činil jeden realizovaný transfer ku 258 podaným žádostem (tzn. cca 0,4 %), v měsíci září 2015 činil tento poměr 9 realizovaných transferů ku 330 žádostem (tzn. 2,72 %), resp. 328 žádostem, vezme-li soud v potaz pouze žádosti o přijetí zpět ve smyslu čl. 18 odst. 1 písm. b), c) a d) Dublinského nařízení ve smyslu zachování zásady ceteris paribus (tzn. 2,74 %). Na těchto závěrech by v podstatě nic neměnila ani žalovanou tvrzená korekce uvedených dat za měsíc srpen 2015. Zmíněná data vypovídají podle přesvědčení krajského soudu jednoznačně o tom, že ani v měsíci říjnu nebylo možno hovořit o tom, že by existovala reálná pravděpodobnost, že se transfer žalobce uskuteční. Přepočítáno na procentuální vyjádření činil rozdíl úspěšnosti transferů mezi měsíci srpen 2015 cca 2,3 %, což nepochybně dokládá vzrůstající úspěšnost transferů cizinců do Maďarska. Nicméně z pohledu situace k datu vydání napadeného rozhodnutí (tj. ke dni 5. 10. 2015) nebylo zjevně možno hovořit o reálné pravděpodobnosti předání žalobce do Maďarska, neboť predikce vyplývající ze statistických dat za měsíc srpen 2015 a září 2015 to neodůvodňovala. Stále je tedy třeba trvat na závěru, že i v měsíci říjnu byla úspěšnost transferů do Maďarska poměrně zanedbatelná.

K tomu je zapotřebí poukázat na názor rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu uvedený v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, podle něhož *Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*

Krajský soud je přesvědčen, že citovaný právní názor rozšířeného senátu na nyní posuzovanou věc přímo dopadá. Z toho vyplývá, že žalovaná postupovala nezákonně, pokud rozhodla o prodloužení zajištění žalobce o dalších 39 dnů v situaci, kdy úspěšnost předávání cizinců do Maďarska podle Dublinského nařízení limitovala k nule, přičemž Maďarsko ke dni napadeného rozhodnutí ani nezaslalo odpověď na žádost České republiky ve smyslu čl. 25 odst. 1 a 2 Dublinského nařízení, pak je třeba přisvědčit žalobci, že z tohoto ustanovení plynoucí domněnka vyhovění žádosti o přijetí zpět není opřena o reálný předpoklad řádného fungování Dublinského řízení. Předání žalobce tedy z pohledu skutkového stavu rozhodného k datu vydání rozhodnutí žalované nebylo reálné (viz obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2015, č. j. 4 A 59/2015-33).

Obiter dictum k ostatním námitkám žalobce uvedeným v doplnění jeho žaloby krajský soud uvádí, že vzhledem ke shledanému důvodu pro zrušení napadeného rozhodnutí se jimi není třeba podrobně zabývat, neboť krajský soud dospěl k tomu, že podmínky pro zajištění žalobce nebyly vůbec dány. Namítal-li žalobce až v replice, že bylo porušeno jeho právo na

tlumočníka, pak k tomu ve stručnosti krajský soud uvádí, že Ústavní soud ČR při výkladu relevantních ustanovení Listiny dospěl ve svém stanovisku Pl. ÚS-st. 20/05 (přístupné na <http://nalus.usoud.cz>) k závěru, že „*Základní právo účastníka řízení na pomoc tlumočníka ve smyslu čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nelze rozšiřovat pomocí interpretace, resp. konkretizace čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jako obecného ustanovení o spravedlivém řízení. Základní právo garantované čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak. To nevylučuje, aby zákonná úprava poskytla vyšší standard.*“ Krajský soud k tomu uvádí, že nepovažuje skutečnost, že rozhodnutí nebylo oznámeno v jazyce, kterému rozumí, za procesní pochybení, které by mělo samo o sobě za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, neboť zákon o pobytu cizinců takový postup v tomto případě přímo nevyžaduje. Na druhé straně je třeba poukázat na to, že podle ustanovení § 16 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, které není pro rozhodování podle § 129 ani § 50a zákona o pobytu cizinců výslovně vyloučeno (srv. § 168 per eliminationem), je zaručeno právo každého, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. Proto by měl mít žalobce minimálně možnost si tlumočníka obstarat na své náklady. Žalovaná by měla realizaci tohoto práva v rámci principu dobré správy umožnit, resp. zajistit přístup zajištěných cizinců k těmto právním prostředkům ochrany jejich práv, pokud sama překlad či přetlumočení rozhodnutí o prodloužení zajištění a poučení o možnosti podat proti nim žalobu nezajišťuje.

Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a proto jej ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná je v dalším řízení povinna propustit žalobce bez zbytečného odkladu na svobodu ve smyslu § 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Úspěšnému žalobci vznikly náklady právního zastoupení ve smyslu vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, které spočívají ve pěti úkonech právní služby: převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky) ze dne 21. 10. 2015, dále sepsání repliky k vyjádření žalovaného ze dne 26. 10. 2015 (§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky), doplnění žaloby ze dne 2. 11. 2015 a dále za účast při jednání dne 5. 11. 2015 v délce nepřesahující dvě hodiny (§ 11 odst. 1 písm. g) citované vyhlášky) po 3.100,- Kč dle § 9 odst. 4 písm. d) citované vyhlášky ve znění pozdějších předpisů, tedy celkem 15 500 Kč. Dále krajský soud přiznal ke každému úkonu právní služby náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (tzn. 1500 Kč). Zástupce žalobce uplatnil nárok na přiznání náhrady cestovních výdajů, které činily podle předložené jízdenky na autobus na trase Praha – Brno ve výši 420 Kč (dvakrát jednosměrná jízdenka po 210 Kč). Zástupci žalobce dále vznikl nárok na náhradu za promeškaný čas ve smyslu § 14 odst. 1 citované vyhlášky, a to za dobu celkem pěti hodin strávených na cestě k soudu a zpět, tzn. deseti půlhodin po 100 Kč, tedy celkem 1000 Kč. Celkem činí náhrada nákladů právního zastoupení žalobce částku 18420,- Kč bez DPH. Jelikož zástupce žalobce doložil, že je registrovaným plátcem DPH, připočetl soud k odměně za právní zastoupení rovněž částku této daně v sazbě 21 %. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 22 288 Kč, kterou je žalovaná povinna uhradit na účet zástupce žalobce za podmínek uvedených ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho

zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. listopadu 2015

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová